

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2014 m. spalio 24 d.
(OR. en)

EUCO 169/14

CO EUR 13
CONCL 5

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Taryba (2014 m. spalio 23 ir 24 d.)
– Išvados

Delegacijoms pridedamos išvados, kurias pirmiau minėtame susitikime priėmė Europos Vadovų Taryba.

I. 2030 M. KLIMATO IR ENERGETIKOS POLITIKOS STRATEGIJA

1. Padaryta didelė pažanga siekiant ES tikslų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse; šie tikslai turi būti visiškai pasiekti ne vėliau kaip 2020 m. Remdamasi 2014 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatytais principais, Europos Vadovų Taryba šiandien susitarė dėl Europos Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos. Atitinkamai ES ne vėliau kaip 2015 m. pirmąjį ketvirtį pateiks savo pasiūlymą, laikydamasi tvarkaraščio, dėl kurio sutarta Varšuvoje vykusioje JTBBKKK šalių konferencijoje, kad būtų galima sudaryti visuotinį susitarimą dėl klimato kaitos. Europos Vadovų Taryba ragina visas valstybes gerokai iki Paryžiuje įvyksiančios 21-os šalių konferencijos pateikti pasiūlymus dėl plataus užmojo tikslų ir politikos. Ji vėl svarstys šį klausimą po Paryžiaus konferencijos. Europos Vadovų Taryba stebės visus strategijos aspektus ir prireikus toliau teiks strategines gaires, visų pirma dėl konsensuso sektorių, kuriems taikoma ATLPS, sektorių, kuriems netaikoma ATLPS, tarpusavio jungčių ir energijos vartojimo efektyvumo srityse. Komisija toliau palaikys nuolatinį dialogą su suinteresuotaisiais subjektais.

Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslas

2. Europos Vadovų Taryba patvirtino privalomą ES tikslą – iki 2030 m. ES viduje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti ne mažiau kaip 40 %, palyginti su 1990 m. Tuo tikslu:
 - 2.1 tikslą įgyvendins bendrai visa ES ekonomiškai efektyviausiu būdu; išmetamųjų teršalų kiekis sektoriuose, kuriems taikoma ATLPS, ir sektoriuose, kuriems ji netaikoma, iki 2030 m. bus sumažintas atitinkamai 43 % ir 30 %, palyginti su 2005 m.;
 - 2.2 visos valstybės narės prisidės prie šių pastangų, išlaikant sąžiningumo ir solidarumo aspektų pusiausvyrą;

ES ATLPS

- 2.3 gerai veikianti, pertvarkyta apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) su priemone, skirta rinkos stabilumui užtikrinti, atitinkančia Komisijos pasiūlymą, bus pagrindinė Europos priemonė šiam tikslui pasiekti; nuo 2021 m. metinis koeficientas, kurį taikant mažinamas didžiausias leidžiamas išmetamųjų teršalų kiekis, bus ne 1,74 %, o 2,2 %;
- 2.4 nemokami apyvartiniai taršos leidimai galios toliau; esamos priemonės bus taikomos ir po 2020 m., siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, kylančiai dėl kovos su klimato kaita politikos, kol kitos didžiosios ekonomiškai reikšmingos šalys nesiims panašių pastangų, siekiant suteikti tinkamo lygio paramą sektoriams, kuriuose kyla rizika prarasti tarptautinį konkurencingumą. Nemokamų leidimų skyrimo kriterijai bus periodiškai peržiūrimi atsižvelgiant į technologinę pažangą atitinkamuose pramonės sektoriuose. Bus atsižvelgta tiek į tiesiogines, tiek į netiesiogines su anglies dioksidu susijusias sąnaudas, laikantis ES valstybės pagalbos taisyklių, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos. Siekiant išlaikyti tarptautinį konkurencingumą, efektyviausiems šių sektorių įrenginiams neturėtų tekti pernelyg didelės su anglies dioksidu susijusios sąnaudos, dėl kurių vyktų anglies dioksido nutekėjimas. Ateityje skiriant apyvartinius taršos leidimus bus užtikrintas geresnis suderinimas su kintančiais įvairių sektorių gamybos lygiais. Tuo pačiu bus visiškai išsaugotos pramonei skirtos paskatos diegti naujoves, o administravimas netaps sudėtingesnis. Bus atsižvelgta į tai, kad reikia užtikrinti prieinamas energijos kainas ir vengti nenumatyto papildomo pelno;
- 2.5 šiomis aplinkybėmis valstybės narės, kurių vienam gyventojui tenkantis BVP yra mažesnis nei 60 % ES vidurkio, gali pasirinkti energetikos sektoriui ir toliau teikti nemokamus apyvartinius taršos leidimus iki 2030 m. Po 2020 m. nemokamai gali būti suteikiama ne daugiau nei 40 % apyvartinių taršos leidimų, skirtų pagal 2.9 punktą toms valstybėms narėms, kurios naudojasi šia galimybe, parduoti aukcione. Siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos gamybinėms investicijoms į energetikos sektoriaus modernizavimą skatinti, turėtų būti tobulinamos dabartinės sąlygos, įskaitant skaidrumą, tuo pačiu išvengiant energijos vidaus rinkos iškraipymų;

- 2.6 bus atnaujinta esama programa „NER 300“, be kita ko, anglies dioksido surinkimo ir saugojimo bei atsinaujinančiųjų energijos išteklių atžvilgiu: išplėsta jos taikymo sritis, kad apimtų anglies dioksido kiekio mažinimo inovacijas pramonės sektoriuose, o pradinis fondas padidintas iki 400 mln. apyvartinių taršos leidimų („NER 400“). Tinkamais finansuoti bus laikomi visose valstybėse narėse vykdomi investiciniai projektai, įskaitant nedidelio masto projektus;
- 2.7 bus atidėtas naujas ES ATLPS leidimų 2 % rezervas siekiant atsižvelgti į mažas pajamas gaunančių valstybių narių (BVP vienam gyventojui¹ mažesnis nei 60 % ES vidurkio) ypač didelius papildomus investicinius poreikius. Jis pasižymės šiomis ypatybėmis:
- pajamos iš rezervo bus naudojamos tų valstybių narių energijos vartojimo efektyvumui didinti ir energetikos sistemoms modernizuoti, kad jų piliečiams būtų teikiama švaresnė, saugi ir įperkama energija;
 - lėšos bus naudojamos visiškai skaidriai;
 - rezerve esantys leidimai bus parduodami aukcione laikantis tų pačių principų ir sąlygų, kurie taikomi kitiems leidimams;
 - rezervo pagrindu bus įsteigtas fondas, kurį valdys paramą gaunančios valstybės narės, projektų atrankoje dalyvaujant EIB. Bus užtikrinta, kad nedidelio masto projektams būtų taikoma supaprastinta tvarka. Iki 2030 m. gruodžio 31 d. lėšų paskirstymas bus grindžiamas patikrinto išmetamųjų teršalų kiekio (50 % dalis) ir BVP kriterijų (50 % dalis) deriniu, bet projektų atrankos pagrindai iki 2024 m. pabaigos bus peržiūrėti;
- 2.8 solidarumo, ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių tikslais 10 % ES ATLPS leidimų, kuriuos aukcionuose parduoda valstybės narės, bus paskirstyta toms valstybėms, kurių BVP vienam gyventojui neviršijo 90 % ES vidurkio (2013 m.);
- 2.9 kiti leidimai bus paskirstyti visoms valstybėms narėms remiantis patikrintu išmetamųjų teršalų kiekiu nesumažinant leidimų, skirtų parduoti aukcione, dalies;

¹ Visos nuorodos į BVP yra į 2013 m. BVP eurais rinkos kainomis.

Sektoriai, kuriems netaikoma ATLPS

- 2.10 nacionalinių išmetamųjų teršalų mažinimo tikslų nustatymo sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, metodika su visais elementais, kaip taikoma Sprendime dėl pastangų pasidalijimo iki 2020 m., bus toliau taikoma iki 2030 m., o pastangos bus paskirstytos atsižvelgiant į santykinį BVP vienam gyventojui. Visos valstybės narės prisidės įgyvendinant 2030 m. bendrą ES išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslą, o jų tikslų amplitudė bus nuo 0 % iki -40 %, palyginti su 2005 m.;
- 2.11 valstybių narių, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis nei ES vidurkis, tikslai bus santykinai patikslinti, kad sąžiningai ir subalansuotai būtų atspindėtas išlaidų efektyvumas;
- 2.12 siekiant užtikrinti bendrų ES pastangų išlaidų efektyvumą ir išmetamųjų teršalų kiekio vienam gyventojui konvergenciją iki 2030 m., bus suteikta gerokai daugiau galimybių naudotis esamomis lankstumo priemonėmis sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, ir šios priemonės bus daug intensyviau naudojamos. Valstybėms narėms, kurių nacionaliniai išmetamųjų teršalų mažinimo tikslai gerokai viršija tiek ES vidurkį, tiek jų ekonomiškai efektyvaus išmetamųjų teršalų mažinimo potencialą, taip pat valstybėms narėms, kurios 2013 m. pramoniniams įrenginiams neteikė nemokamų apyvartinių taršos leidimų, bus sudaryta naujų lankstumo galimybių siekti tikslų ribotai vieną kartą sumažinant ATLPS leidimus (dėl to turi būti nuspręsta iki 2020 m.), kartu išsaugant nuspėjamumą ir aplinkosauginį naudingumą;
- 2.13 transporto sektoriuje svarbu mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir riziką, susijusią su priklausomybe nuo iškastinio kuro. Todėl Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos toliau nagrinėti įrankius ir priemones, kurių reikia visapusiškam ir technologiškai neutraliam požiūriui, kuriuo skatinamas išmetamo teršalų kiekio mažinimas ir energijos naudojimo efektyvumas transporto sektoriuje, elektra varomos transporto priemonės ir atsinaujinantieji energijos ištekliai transporto sektoriuje, taip pat ir po 2020 m. Europos Vadovų Taryba ragina greitai priimti direktyvą, kuria nustatomi apskaičiavimo metodai ir ataskaitų teikimo reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/70/EB, susijusią su benzino ir dyzelinių degalų kokybe. Ji taip pat primena, kad pagal galiojančius teisės aktus valstybė narė gali pasirinkti transporto sektorių įtraukti į ATLPS;

2.14 turėtų būti pripažinti daugialypiai žemės ūkio bei žemės naudojimo sektoriaus tikslai, kurie pasižymi mažesniu klimato kaitos švelninimo potencialu, ir poreikis užtikrinti ES aprūpinimo maistu ir kovos su klimato kaita tikslų darną. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos išnagrinėti būdus, kaip būtų galima geriausiai skatinti tvarų maisto gamybos intensyvinimą, tuo pačiu optimizuojant šio sektoriaus indėlį mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir vykdant sekvestraciją, be kita ko, įveisiant mišką. Politika dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės įtraukimo į 2030 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio švelninimo strategiją bus nustatyta, kai tik bus sudarytos techninės sąlygos ir bet kuriuo atveju anksčiau nei 2020 m.

Atsinaujinantieji energijos ištekliai ir energijos vartojimo efektyvumas

3. Nustatomas ES tikslas – 2030 m. Europos Sąjungoje suvartojamos atsinaujinančiosios energijos dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 27 %. Šis tikslas bus privalomas ES lygmeniu. Jis bus pasiektas valstybių narių pastangomis, grindžiamomis poreikiu kolektyviai pasiekti ES tikslą neužkertant kelio valstybėms narėms nustatyti didesnio užmojo nacionalinius tikslus ir remiant jų pastangas, vadovaujantis valstybės pagalbos gairėmis ir atsižvelgiant į jų integracijos į energijos vidaus rinką mastą. Norint integruoti didėjančią nepastovios atsinaujinančiosios energijos kiekį reikia geriau tarpusavyje sujungtos energijos vidaus rinkos ir tinkamų rezervinių pajėgumų; šios pastangos prireikus turėtų būti koordinuojamos regionų lygmeniu.

ES lygmeniu nustatomas orientacinis tikslas – remiantis dabartiniais kriterijais, 2030 m. energijos vartojimo efektyvumą, palyginti su būsimo energijos vartojimo prognozėmis, pagerinti ne mažiau kaip 27 %. Šis tikslas bus pasiektas ekonomiškai efektyviu būdu ir jo siekiant bus visapusiškai atsižvelgiama į ATLPS veiksmingumą prisidedant prie bendrų kovos su klimato kaita tikslų. Jis bus peržiūrėtas ne vėliau kaip 2020 m., atsižvelgiant į 30 % ES lygį. Komisija pasiūlys prioritetinius sektorius, kuriuose galima smarkiai padidinti energijos vartojimo efektyvumą, ir veikimo juose ES lygmeniu būdus, o ES ir valstybės narės šiuose sektoriuose sutelks savo reglamentavimo ir finansavimo pastangas.

Šie tikslai bus pasiekti visapusiškai gerbiant valstybių narių laisvę nustatyti energijos rūšių derinį. Šie tikslai netaps nacionaliniu lygmeniu privalomais tikslais. Atskiros valstybės narės gali pačios nustatyti didesnius nacionalinius tikslus.

Visapusiškai veikiančios ir sujungtos energijos vidaus rinkos sukūrimas

4. Europos Vadovų Taryba atkreipė dėmesį į esminį visapusiškai veikiančios ir sujungtos energijos vidaus rinkos vaidmenį. Primindama 2014 m. kovo mėn. išvadas dėl šios rinkos kūrimo užbaigimo, Europos Vadovų Taryba pabrėžė, jog būtina sutelkti visas pastangas, kad šis tikslas būtų kuo skubiau pasiektas. Po 2020 m. pirmenybė taip pat bus teikiama tam, kad būtų užkirstas kelias nepakankamoms valstybių narių jungtims su Europos dujų ir elektros tinklais ir būtų užtikrintas valstybių narių sistemų darbas sinchroniniu režimu kontinentinės Europos tinkluose, kaip numatyta Europos energetinio saugumo strategijoje. Šiomis aplinkybėmis nuspręsta, kad:
- Europos Komisija, kuriai pritaria valstybės narės, imsis skubių priemonių, kad kuo skubiau, bet ne vėliau kaip 2020 m. būtų pasiektas esamas elektros energijos tarpusavio jungčių 10 % tikslas bent tų valstybių narių, kurios dar nepasiekė minimalaus integracijos į energijos vidaus rinką lygio – tai yra Baltijos valstybių, Portugalijos ir Ispanijos, atveju ir tų valstybių narių, kurios yra pagrindinė minėtų valstybių prieigos į energijos vidaus rinką vieta, atveju. Komisija stebės pažangą ir teiks ataskaitą Europos Vadovų Tarybai apie visus įmanomus finansavimo šaltinius, įskaitant galimybes skirti ES finansavimą, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiektas 10 % tikslas. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos pateikti pasiūlymus, įskaitant, jei tinkama, pasiūlymus dėl finansavimo, neviršijant atitinkamų daugiametės finansinės programos priemonių ribų. Atsižvelgdama į kovo ir birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose pabrėžta būtinybė užtikrinti visapusišką visų valstybių narių dalyvavimą energijos vidaus rinkoje, Komisija taip pat reguliariai teiks ataskaitas Europos Vadovų Tarybai, kad iki 2030 m. būtų pasiektas 15 % tikslas, kaip siūlo Komisija. Abu tikslai bus pasiekti įgyvendinant bendro intereso projektus;

- valstybės narės ir Komisija sudarys palankesnes sąlygas įgyvendinti bendro intereso projektus, be kita ko, nustatytus Europos energetinio saugumo strategijoje, kuriais su likusia energijos vidaus rinkos dalimi sujungiamos visų pirma Baltijos šalys, Ispanija ir Portugalija, užtikrins, kad šiems projektams būtų teikiamas didžiausias prioritetas ir kad jie būtų užbaigti ne vėliau kaip 2020 m. Ypač daug dėmesio bus skirta atokesnėms ir (arba) prasčiau prijungtoms šios bendrosios rinkos dalims, t. y. Maltai, Kiprui ir Graikijai. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba kaip pirmąjį žingsnį palankiai vertina naujausią perdavimo sistemų operatorių bendrą strategiją dėl Iberijos pusiasalio jungčių su elektros energijos vidaus rinka plėtojimo, įskaitant konkrečius projektus, kuriais siekiama padidinti pajėgumą. Europos Vadovų Taryba prašo įgyvendinti šią strategiją ir perdavimo sistemų operatorius bei reguliavimo institucijas ragina į būsimus dešimties metų tinklo plėtros planus įtraukti atitinkamus projektus;
- tais atvejais, kai šių projektų įgyvendinimo neužteks 10 % tikslui pasiekti, bus nustatyta naujų projektų, kurie prioriteto tvarka bus papildomai įtraukti atliekant būsimą bendro intereso projektų sąrašo peržiūrą ir skubiai įgyvendinami. Šiems projektams turėtų būti numatytas bendras ES finansavimas. Komisijos prašoma iš anksto prieš 2015 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimą pateikti komunikatą dėl to, kaip geriausia veiksmingai pasiekti pirmiau nurodytą tikslą.

Energetinis saugumas

5. Primindama savo 2014 m. birželio mėn. išvadas, Europos Vadovų Taryba patvirtino tolesnius veiksmus, kuriais mažinama ES energetinė priklausomybė ir didinamas jos energetinis saugumas tiek elektros, tiek dujų sektoriuose. Energijos paklausos mažinimu didinant energijos vartojimo efektyvumą taip pat bus prisidėta prie šio tikslo. Europos Vadovų Taryba atkreipė dėmesį į pirmininkaujančios valstybės narės pranešimą dėl energetinio saugumo¹. Ji palankiai įvertino Komisijos ataskaitą dėl veiksmų, kurių reikia nedelsiant imtis siekiant padidinti ES atsparumą galimam dideliame tiekimo sutrikimui ateinančią žiemą. Šioje ataskaitoje pateikiamas išsamus Europos energetikos sistemos patvarumo vaizdas (testavimas nepalankiausiomis sąlygomis). Šiomis aplinkybėmis Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino visų valstybių narių, pagrindinių energetikos srities subjektų ir kaimyninių šalių bei partnerių indėlį. Europos Vadovų Taryba taip pat pripažino, kad ES energetinis saugumas gali būti padidintas pasinaudojant vietos išteklių ir saugiomis bei tausiomis mažo anglies dioksido kiekio technologijomis.

Europos Vadovų Taryba susitarė dėl šių punktų:

- dujų sektoriuje įgyvendinti ypatingos svarbos bendro intereso projektus, pavyzdžiui, Šiaurės–pietų dujų koridoriaus projektą bei Pietinio dujų koridoriaus projektą, ir skatinti kurti naują dujų mazgą Pietų Europoje bei įgyvendinti svarbius infrastruktūros projektus, kuriais būtų didinamas Suomijos ir Baltijos šalių energetinis saugumas, užtikrinti energijos tiekėjų bei tiekimo kelių įvairinimą ir rinkos veikimą;
- tobulinti priemones siekiant geriau panaudoti dujų sistemos pakartotinio dujinimo ir saugojimo įrenginius, kad būtų geriau reaguojama į ekstremaliąsias situacijas;
- paprašyti Komisijos teikti intensyvesnę paramą siekiant užtikrinti geresnį pastangų koordinavimą, kad būtų užbaigti ypatingos svarbos bendro intereso projektai; taip pat plėtoti tikslinius veiksmus, pavyzdžiui, teikti technines konsultacijas arba su atitinkamomis valstybėmis narėmis sudaryti daugiašales specialios paskirties darbo grupes konkrečių jungiamųjų linijų klausimu, kad būtų greitai sprendžiamos įgyvendinimo problemos;

¹ Dok. 13788/14.

- racionalizuoti nacionalines administracines procedūras laikantis Komisijos gairių ir toliau plėtoti politiką, kuria siekiama apsaugoti ypatingos svarbos energetikos infrastruktūrą, be kita ko, nuo informacinių ir ryšių technologijų srities grėsmių;
- siekiant padidinti ES įtaką derybose dėl energijos, visapusiškai išnaudoti sprendimo, kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių energetikos susitarimus mechanizmas, teikiamas galimybės, visų pirma susijusias su standartinėmis nuostatomis ir Komisijos pagalba derybose;
- raginti valstybes nares ir susijusias bendroves per visą derybų procesą teikti atitinkamą informaciją Komisijai ir prašyti jos paramos, be kita ko, dėl tarpvyriausybinių susitarimų suderinamumo su ES teisės aktais ir jos energetinio saugumo prioritetais *ex ante* įvertinimo;
- toliau stiprinti Energijos bendriją, kuria siekiama užtikrinti ES energetikos srities *acquis* taikymą plėtros šalims ir kaimyninėms šalims, atsižvelgiant į ES energijos tiekimo saugumo problemas;
- naudotis ES ir valstybių narių užsienio politikos priemonėmis siekiant pristatyti nuoseklią su energetiniu saugumu susijusią poziciją, visų pirma strateginiams partneriams ir pagrindiniams energijos tiekėjams.

2015 m. Europos Vadovų Taryba vėl svarstys energetinio saugumo klausimą, siekdama įvertinti pažangą šioje srityje.

Valdymas

6. Europos Vadovų Taryba susitarė, kad bus parengta patikima ir skaidri valdymo sistema, kuria nebus sukurta bereikalingos administracinės naštos, siekiant užtikrinti, kad ES pasiektų savo energetikos politikos tikslus, valstybėms narėms suteikiant reikiamas lankstumo galimybes ir visapusiškai gerbiant jų laisvę nustatyti energijos rūšių derinį. Ši valdymo sistema:
 - 6.1 bus grindžiama esamais komponentais, pavyzdžiui, nacionalinėmis klimato programomis, nacionaliniais atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo planais. Atskiros planavimo ir ataskaitų teikimo kryptys bus supaprastintos ir suderintos tarpusavyje;

- 6.2 sustiprins vartotojų vaidmenį ir teises, padidins skaidrumą ir nuspėjamumą investuotojams, *inter alia*, taikant sistemingą pagrindinių rodiklių stebėseną, kad būtų užtikrinta įperkama, patikima, konkurencinga, saugi ir tvari energetikos sistema;
- 6.3 sudarys palankesnes sąlygas tarpusavyje koordinuoti nacionalinę energetikos politiką ir skatins valstybių narių regioninį bendradarbiavimą.

Europos Vadovų Taryba primena savo tikslą – sukurti energetikos sąjungą, kuria būtų siekiama įperkamos, saugios ir tvarios energijos, kaip išdėstyta jos strateginėje darbotvarkėje, ir reguliariai peržiūrės šio tikslo įgyvendinimą.

II. EKONOMINIAI KLAUSIMAI

- 7. Ekonominė ir užimtumo padėtis tebėra mūsų didžiausias prioritetas. Pastarojo meto makroekonominiai pokyčiai yra nuviliantys, kadangi BVP augimas nedidelis, nedarbo lygis daug kur Europoje tebėra labai aukštas, o infliacija itin maža. Todėl būtina sparčiai įgyvendinti priemones, kuriomis skatinamas darbo vietų kūrimas, ekonomikos augimas, konkurencingumas ir kuriomis siekiama užtikrinti piliečių įgalėjimą ir apsaugą, kaip nustatyta „Strateginėje Sąjungos kintančiame pasaulyje darbotvarkėje“. Struktūrinės reformos ir patikimi viešieji finansai yra itin svarbios sąlygos investavimui. Šiuo tikslu Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos, Tarybos ir valstybių narių šias gaires nedelsiant paversti konkrečiomis politikos priemonėmis.

8. Europa, norėdama nutiesti kelią tvirtam ir tvariam ekonomikos atsigavimui, turi investuoti į savo ateitį. Mažos investicijos šiandien sumenkina rytojaus ekonomikos augimo potencialą. Europos Vadovų Taryba remia naujosios Komisijos siekį pradėti iniciatyvą, kuria 2015–2017 m. būtų sutelkta 300 mlrd. EUR papildomų investicijų iš viešųjų ir privačiųjų šaltinių. Turime skatinti visokeriopai naudotis visais esamais ir paskirtais ES ištekliais. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino tai, kad buvo įsteigta Komisijos ir Europos investicijų banko vadovaujama darbo grupė siekiant nustatyti konkrečius veiksmus investicijoms padidinti, įskaitant europinės svarbos potencialiai perspektyvius projektus, kurie būtų įgyvendinti trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu. Ji paprašė Komisijos ir Tarybos, glaudžiai bendradarbiaujant visų pirma su EIB, nedelsiant vystyti šią investicijų iniciatyvą ir pateikti ataskaitą gruodžio mėn. vyksiančiam Europos Vadovų Tarybos susitikimui.
9. Pažanga siekiant sukurti bankų sąjungą padėjo labai pagerinti finansų rinkos sąlygas. Atspari, gerai prižiūrima ir reguliuojama Europos bankų sistema padės remti ekonomikos atsigavimą. Šiuo klausimu Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino tai, kad 2014 m. lapkričio 4 d. pradeda veikti Bendras priežiūros mechanizmas.

III. KITI PUNKTAI

Ebolos virusas

10. Europos Vadovų Taryba yra labai susirūpinusi dėl Vakarų Afrikoje toliau plintančio Ebolos viruso ir didėjančio juo užsikrečiančių ir dėl jo mirstančių žmonių skaičiaus. Ji palankiai įvertino nukentėjusių šalių vyriausybių ir NVO atliktą darbą reaguojant į precedento neturintį iššūkį sveikatos srityje. Europos Vadovų Taryba taip pat labai dėkoja sveikatos priežiūros darbuotojams už jų altruistinį pasiaukojimą šios krizės akivaizdoje, taip pat už jų drąsą ir profesionalumą.

11. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės kartu su Jungtinėmis Tautomis, regioninėmis organizacijomis ir kitais svarbiausiais partneriais daugiausia prisidėjo prie tarptautinių pastangų skubiai reaguoti į šią krizę suteikdami tokius svarbiausius pajėgumus, kaip ekspertai, Ebolos virusą galinčios nustatyti mobilios laboratorijos, gydymo centrai ir oro bei jūrų transportas; šios pastangos yra ES visa apimančių atsakomųjų priemonių dalis. Europos Sąjungos ir jos valstybių narių skiriamas finansavimas jau pasiekė daugiau kaip 600 mln. EUR. Pastaruosiuose Užsienio reikalų tarybos ir ES sveikatos ministrų posėdžiuose buvo papildomai apibrėžti ES veiksmai, ir Europos Vadovų Taryba ragina skubiai įgyvendinti jų išvadas.
12. Norint sustabdyti esamas tendencijas reikalingas tvarus, koordinuotas ir aktyvesnis atsakas. Siekiant, kad būtų intensyviau reaguojama vietoje, reikalinga papildoma pagalba, visų pirma susijusi su medicinine priežiūra ir įranga, taip pat griežtesnė išvykstančių asmenų patikra. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino valstybių narių įsipareigojimus padidinti finansinę paramą – taip visas finansavimas išaugs iki 1 milijardo EUR. Be to, valstybės narės įsipareigojo siųsti daugiau medicinos bei pagalbinių darbuotojų į regioną. Valstybės narės ir Komisija taip pat susitarė užtikrinti tinkamą tarptautinių sveikatos priežiūros darbuotojų priežiūrą, atsižvelgiant į turimus išteklius, kad jie gautų reikalingą gydymą, įskaitant ir medicininę evakuaciją. Be to, prioritetas teikiamas tam, kad Reagavimo į nelaimės koordinavimo centras būtų naudojamas kaip koordinavimo mechanizmas siunčiant į vietą savanorius sveikatos priežiūros ekspertus.
13. Atsižvelgiant į epidemijos mastą, grėsmė kyla ne tik nuo jos nukentėjusių šalių ekonomikai ir stabilumui, bet ir visam regionui. Europos Vadovų Taryba ragina vyriausiąją įgaliotinę ir Komisiją parengti priemonių rinkinį, kurį pasitelkus būtų sprendžiami platesnio pobūdžio klausimai, susiję su Ebolos viruso sukeltos krizės Vakarų Afrikoje poveikiu politikos, saugumo ir ekonomikos srityse.
14. Pagalba Vakarų Afrikai suvaldyti šią krizę yra pats veiksmingiausias būdas užkirsti kelią dideliam ligos protrūkiui kitur. Be to, patvirtinus pirmuosius užsikrėtimo Ebolos virusu atvejus Europoje, itin svarbi yra Europos Sąjungos parengtis ir tolesnis darbas siekiant apsaugoti Europos Sąjungos šalis ir jų piliečius, visų pirma pasitelkiant atsargumo priemones užsikrėtimo rizikai sumažinti, įskaitant koordinuotus prevencinius veiksmus Europos Sąjungoje, pavyzdžiui, keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, sveikatos specialistų mokymą ir, atitinkamais atvejais, atvykstančių asmenų patikrą.

15. Siekdama toliau stiprinti ES gebėjimus reaguoti į Ebolos viruso protrūkį, ES paskyrė naująjį Komisijos narį Christą Stylianidį ES koordinatoriumi Ebolos klausimais. Padedant Reagavimo į nelaimės koordinavimo centrui jis dirbs su ES institucijomis, valstybėmis narėmis, JT ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis bei suinteresuotaisiais subjektais.
16. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos pirmininko ir vyriausiosios įgaliotinės kitame susitikime pateikti ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi reaguojant į Ebolos viruso sukeltą krizę.

Ukraina

17. Primindama rugpjūčio 30 d. išvadas, Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino rugsėjo 5 d. Minsko protokolą ir rugsėjo 19 d. Minsko memorandumą, kadangi tai yra žingsniai pirmyn siekiant tvaraus krizės politinio sprendimo, kuris turi būti pagrįstas pagarba Ukrainos nepriklausomybei, suverenitetui ir teritoriniam vientisumui. Ji tikisi, kad šalys aktyviai vykdys darbą ir sparčiai įgyvendins visus pagal Minsko dokumentus priimtus įsipareigojimus, visų pirma užtikrins visišką ugnies nutraukimą, nustatys išsamias sienos kontrolės priemones ir surengs išankstinius rinkimus Donecko ir Luhansko regionuose laikantis Ukrainos teisės. Ji mano, kad surengus save pasiskyrusių valdžios institucijų inicijuojamus „prezidento“ ir „parlamento“ rinkimus būtų pažeistas Minsko protokolo turinys ir principai; tokie rinkimai nebus pripažinti. Europos Vadovų Taryba dar kartą ragina nedelsiant užtikrinti saugią ir neribojamą prieigą prie MH17 reisui skridusio lėktuvo sudužimo vietos.
18. Europos Sąjunga tikisi, kad Rusijos Federacija gerbs Ukrainos nacionalinį suverenitetą bei teritorinį vientisumą ir prisidės prie Ukrainos politinio stabilizavimo ir ekonomikos atsigavimo. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad ji nepripažins neteisėtos Krymo aneksijos. Rusijos Federacija turėtų priimti įsipareigojimus dėl visiško Minsko susitarimų įgyvendinimo. Visų pirma Rusijos valdžios institucijos turėtų užkirsti kelią bet kokiam karinių pajėgų, ginklų ar kovotojų judėjimui iš savo teritorijos į Ukrainą. Jos turėtų pasinaudoti savo įtaka siekdamos užtikrinti, kad separatistai sąžiningai vykdytų Minske priimtus įsipareigojimus. Rusijos Federacija taip pat turėtų remti ESBO vykdomą patikros veiklą.

19. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės tebėra pasirengusios visokeriopai remti politinį Ukrainos krizės sprendimą, be kita ko, prisidėdamos prie ESBO stebėsenos gebėjimų stiprinimo, didindamos humanitarinę pagalbą ir skatindamos bei remdamos Ukrainą reformų procese, visų pirma decentralizavimo ir tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių apsaugos klausimais. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino tai, kad bus laikinai taikomas Asociacijos susitarimas. Ji pabrėžė, jog svarbu, kad Rusijos Federacija, Ukraina ir Europos Sąjunga griežtai laikytųsi įsipareigojimų, kurie perteikti rugsėjo 12 d. bendrame ministrų pareiškime.
20. Laukdama spalio 26 d. įvyksiančių parlamento rinkimų, Europos Vadovų Taryba pakartoja esanti pasirengusi remti Ukrainą vykdančias politines ir ekonomines reformas, be kita ko, energetikos sektoriuje, abiem šalims laikantis pagal Asociacijos susitarimą prisiimtų įsipareigojimų.
21. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino pažangą, padarytą sprendžiant Ukrainos energetikos krizės klausimus. Ji tikisi, kad šiuo metu vykstančios trišalės Rusijos Federacijos, Ukrainos ir Europos Komisijos derybos bus užbaigtos.
22. Europos Vadovų Taryba priminė ankstesnius ES sprendimus dėl ribojamųjų priemonių. Ji toliau atidžiai stebės padėtį Ukrainoje, kad prireikus galėtų pateikti tolesnes gaires.

Moldovos Respublika

23. Europos Vadovų Taryba laukia lapkričio 30 d. Moldovos Respublikoje įvyksiančių parlamento rinkimų, kurie po neseniai laikinai pradėto taikyti Asociacijos susitarimo yra dar vienas svarbus žingsnis Moldovos Respublikos europinėje darbotvarkėje. Ji tikisi, kad būsimi parlamento rinkimai bus laisvi ir sąžiningi, ir rekomenduoja Moldovos valdžios institucijoms glaudžiai bendradarbiauti su tarptautiniais rinkimų stebėtojais. Todėl visos politinės jėgos turėtų vykdyti atvirą ir sąžiningą rinkimų kampaniją.

Kipras

24. Europos Vadovų Taryba pareiškė didelį susirūpinimą dėl atsinaujinusios įtampos rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje ir paragino Turkiją susilaikyti nuo atitinkamų veiksmų ir gerbti Kipro suverenitetą, susijusį su teritorine jūra, ir Kipro suverenias teises į išskirtinę ekonominę zoną. Europos Vadovų Taryba priminė 2005 m. rugsėjo 21 d. Europos bendrijos ir jos valstybių narių deklaraciją, be kita ko, nurodydama, kad visų valstybių narių pripažinimas yra būtina stojimo proceso dalis. Dabartinėmis aplinkybėmis, Europos Vadovų Tarybos nuomone, kaip niekada anksčiau svarbu užtikrinti palankią atmosferą, kad derybos dėl visa apimančio Kipro klausimo sprendimo galėtų būti atnaujintos.

Europos Sąjungos strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono

25. Europos Vadovų Taryba patvirtino Europos Sąjungos strategiją dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono (EUSAIR) ir paragino visus atitinkamus subjektus ją nedelsiant įgyvendinti, kaip nurodyta 2014 m. rugsėjo 29 d. Tarybos išvadose.

Instituciniai klausimai

26. Europos Vadovų Taryba priėmė sprendimą, kuriuo skiriama Europos Komisija.
-